

EDINOST

Izhaja dvakrat na teden.

Velja za celo leto \$3.00

Published semy weekly.

Subscription \$3.00 yearly.

"EDINOST"

1849 W. 22 St.

Telephone:

Canal 98.

Chicago, Ill.

ZE

ZA RESNICO

IN PRAVICO.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

LETO (VOL.) VII

ŠTEV. (No.) 58.

CHICAGO, ILL., TOREK, 26. JULIJA, 1921.

Published and distributed under permit (No. 330) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office at Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. B. in on December General

NAJNOVEJŠE VESTI.

ILLINOIŠKI GOVERNER PRED SODIŠČEM.

Illinoiški governer Abraham S. Small je bil spoznan krivim, da je bil soudeležan pri zaroti kako ogoljufati državno blagajno za dva milijona dolarjev. Porota, katera je bila nalasč za ta slučaj sestavljena, ga je našla krivim. Skupaj z governerjem sta obtožena še leutenanta governer Sterling in bivši senator Vernon Curtis.

Okrožni sodnik, ki ga je našel krivim, je izdal zaporno povelje, da zapro tudi governerja. Sedaj je pa vprašanje, ali se bode dal governer aretirati ali se bode pa ustavil aretaciji s pomočjo narodne garde.

VELIKA MESTNA RAZSTAVA V CHICAGO.

Prihodnjo nedeljo se začne velika zgodovinska razstava mesta Chicago na Municipal Pier. Poslopje je zvezano z belo hišo s posebno žico. V soboto ob desetih dopoldne bo predsednik Harding v beli hiši pristopil na gumb in električna iskra bo sprostila posebno pripravo na Municipal pier, ki bode začela trobiti v znamenje, da se je razstava začela. Takoj se bodo oglasile piščali po celim mestu, po vseh tovarnah. Povabljeni so tudi slovenski pevci, da bi zapeli slovenske pesmi pri tej priliki.

PREBIVALSTVO DRŽAVE MICHIGAN.

Prebivalstvo države Michigan je naraslo od zadnjega štetja za 21 odstotkov. Michigan ima sedaj 3.668.412 prebivalcev in sicer 1.228.436 moških in 1.778.976 ženskih.

27 ŽRTEV PREMOKARSKIH BOJEV.

Kolikor je sedaj dokazano, izgubilo je 27 premogarjev svoje življenje v znanih premogarskih nemirih v Mingo okraju v W. Va.

28 MILIJONOV POSOJILA FARMERJEM.

Zvezina vlada v Washingtonu bode dala 28 milijonov posojila farmerjem. Ta svota se bode porabila, da se bo pomagalo farmerjem, da bodo volno in pšenico mogli izvažati v druge države, kjer bodo dobili več za svoje pridelke.

ŽGANJE PO ZRAKOPLOVU.

Našli so, da dobiva znano letovišče Atlantic City, N. J., velike zaloge žganja potom zrakoplovov in hidroplanov.

ITALIJANSKA KULTURA.

Italijanska kultura noža, stillleta in revolverja se posebno lepo kaže v Chicagu v volinjem okraju, kjer imajo Italijani večino. Enajsta žrtev je že padla tekom nekoliko mesecev pod revolverjem morilca. Streljajo se kakor mačke med seboj. Živela taka kultura! In s tako hočejo osrečiti Jugoslavijo.

"PLAVA NEDELJA".

Posebna deputacija južnih meto-distovskih ministrov in lajkov se je pripeljala v Washington in prinesla posebno petico, v kateri zahtevajo postavbo, po kateri bi se upeljala 'plava' nedelja. Senator McKellar je obljubil, da bode izdelal to predlogo in jo prinesel v zbornico.

Glavni tajnik Kolumbovih vite-zov se je izjavil, da bode konvencija KC meseca avgusta v San Francisco začela veliko gibanje proti tem fana-

tikom.

LIGA NARODOV SE RUŠI.

Resni spor preti med Francijo in Britanijo oziroma ligo narodov, katero itak vladajo popolnoma samo Angleži. Francozi se pritožujejo, da imajo Angliji vseh komisijah in v vseh podoborih večino in da delajo kakor samo hočejo.

VELIKA LAKOTA V RUSIJI.

Uboga Ruska! Boljševiki jo hočejo v imenu svobode in bratstva (seveda rdečega) popolnoma uničiti. Kakor sedaj razmere kažejo preti nesrečnemu narodu strašanska lakota. Maksim Gorki, sam socialista, se je potem časnikastrva obrnil do vsega sveta in prosi pomoči, ker drugače bodo milijoni tega naroda poginili za lakoto v nekoliko mesecih. — To so rdeča nebesa, katera je socializem prinesel nesrečnemu narodu. Ali se bode narod kedaj zdramil in se otrešl tega strašnega krvosesa, ki mu pije srčno kri?

ZELENA INTERNACIJONALA.

V Parizu se je sešlo na tisoče zastopnikov raznih kmetijskih organizacij cele Evrope, ki se hočejo organizirati v "zeleno internacijo", to je v "internacijo kmetov" v obrambo svojih kmetijskih koristi. V kratkem se skliče novi svetovni shod te organizacije. Inicijativa za to organizacijo je izšla iz francoske kmetijske zveze "French Syndicates Agricoles". Na Španskem se ogreva za to organizacijo "Španska katoliška kmetijska stranka", v Švici Bauernbund. Obljubili so udeležbo tudi kmetijske stranke in organizacije iz Bulgarije, Jugoslavije, Češkoslovaške in Italije.

SLOVENSKI KORITARSKI ELEMENTI V AMERIKI.

Kedo so pa to? So to morda kakim menihi, katerim se tolikrat očitata? Pa je vendar ni to zopet Father Zakrajšek?

Ne! Ne! To so — ako smemo verjeti rdeči tetki iz Clevelanda — nihče drugi kakor samo — strmite in se čudite — rdeči voditelji pri narodni jednoti in pri drugih jednotah.

Poslušajte, kaj pišejo sami rdečkarji:

Slovenski koritarski elementi v Ameriki so zopet dosegli svojo zmago: združitev SSPZ s SNPJ je po zaslugi par sebičnih oseb za nekaj časa onemogočena.

Te zmage se silno veseli vodja slovenskega koritarstva v Ameriki, "Glas Naroda". Na uredniškem mestu je odstopil prostor skazanjem, katerih prizadevanju se ima članstvo SSPZ zahvaliti, da do združitve ni prišlo.

Ampak naj ne mislijo ljudje te baže, katerim so osebne koristi več kot pa koristi članstva, da bodo mogli uganjati svoje podlosti nad članstvom, ki jih je izvolilo, da služijo njih interesom, za vedno. Saj se spominjate znanega Lincolnovega reka.

Kolikrat smo mi že to rekli! Pa vselej, kadar smo to rekli, so nam ravno to gospodje odvrnili, da obrekujemo, da poštene ljudi grdimo, da mir kazimo in ne vemo še kaj.

Tako vidite, pride na vse zadnje vedno vse na to, kar "Edinost" piše.

Bog vedi, ali bodo sedaj rdeči zaslepljenčki vrjeli, ko jim sami rdeči voditelji to povedo?

RESNI POLOŽAJ V SLEŠKI.

Francija zahteva od Nemčije, da pusti čez Nemčijo deset tisoč vojakom, katere je poslala Francija na Šlesko, da naredo red in mir. Polozaj v Šleziji je resen.

IZ KATOLIŠKEGA SVETA.

JAPONCI PRI SV. OČETU.

Japonski princ Hirohito je bil sprejet od svetega očeta v slovesni avdijenci z vsem njegovim spremstvom. Bil je sprejet s kraljevskimi častmi.

PROTI KATOLIŠKIM DOBRODELNIM ZAVODOM.

Najvišje sodišče v državi Pennsylvaniji se je izreklo proti državnim podpori vseh katoliških dobrotelčnih zavodov z motivacijo, da so to sekularni zavodi in da bi pomenilo poraba državnega denarja v podporo tem zavodom, zloraba državnega javnega denarja, kar je kaznjivo dejanje po postavah te države.

43 katoliških zavodov bode na ta način izgubilo državno podporo, katero je sedaj dobivalo v obliki plače za revne bolnike ali sirote ali norce. To je dosegla proti katoliški organizacija pod predstvom odvetnika Lutra Kauffmana iz Philadelphije. — Sovražnik se giblje in pridno dela.

PROTI RAZPOROKI.

Razporoka je naše moderno največje zlo, ki se kakor rak rana zajeda v vse narode in ga narodno uničuje. To so spoznali tudi na Angliškem. Katoliško ženstvo Anglije je začelo veliko gibanje proti razporoki. 140.000 omoženih žen je podpisalo posebno petico na vlado, v kateri zahtevajo, da se razporoka tako otežkoči, da bode skoraj nemogoče je komu dovoliti.

IZ DUHOVSKIH KROGOV.

Rev. Jurij Trunk je sedel na parnik za Ameriko 30. julija v Cherburghu in bode v najkrajšem času tekaj. Sprejet je v Bismark škofijo, kjer bode dobil župnijo takoj ko pride.

Rev. Fr. Ks. Meško je kaplan v Spodnjem Dravogradu na Koroškem pri proštu Serajniku. Tako je ta naš odličen rodoljub zopet nazaj med svojim nesrečnim Koroškim ljudstvom. To kaže njegov plemeniti značaj, da v stiski ni zapustil svojega nesrečnega naroda.

Rev. Dr. Hugo Bren OFM se je vrnil s počitnic domov. Zdravje se mu je nekoliko zboljšalo, vendar še ne popolnoma.

Rev. Fr. Šaloven iz La Salle, Ill., nas je obiskal in si ogledal naše podjetje. Č. g. je odšel v Minn. za nekaj dni na oddih.

Srebrni jubilej Fathra Smoleja se je izvršil nad vse slovesno. 18 duhovnikov raznih škofij, kakor Fargo, Bismark in Sioux Falls je bilo navzočih. Slavnostni govornik je bil Rev. Janda. Škof Rt. Rev. O'Reilly je pisal laskavo pismo. Pri sv. maši je pel daleko na okrog znani cerkveni zbor 24 pevcev iz Strassburga, N. D., pod vodstvom profesorja Fichtnerja. Za vse udeležence slavnosti so žene iz župnije pripravile okusen obed v mestni dvorani. Župljani so mu darovali v spomin 25 letnice krasen zlat kelih. Častitke je poslalo tudi mnogo naročnikov "Ave Maria", ki čitajo z veseljem lepe pridige Father Smoleja v listu.

Cerkev Marije Tolažnice Kristjanov v Carey, O., kamor bodo Slovenci romali 14. avgusta za Veliki Šmaren v velikem številu. — Kakor smo že zadnjič sporočili, vozil bode iz Clevelanda poseben vlak v Carey z znižano ceno. Vendar za to znižano ceno se mora pa vsakdo prigrasiti že preje in mora imeti posebno izkaznico, katero bomo poskrbeli vsem onim, ki se bodo pri nas zgledali o pravem času.

Rejaki iz družih naselbin, kakor: iz Pittsburske okolice, ali chicaške okolice, ali iz Indianapolisa, bodo dobili posebna navodila. Če bodo tudi ti dobili kaj znižano voznjo, bode zavisno od njih števila in od časa, ko se bodo prigrasili. Ako bi se jih iz katerega teh krajev prigrasilo večje število pred 1. avgustom, se bode dalo kaj tudi za nje poskrbeti.

Zato vsi, ki se nameravate udeležiti tega slovenskega romanja 14. avgusta, prigrasite se nemudoma.

Ker je bila lista "Ave Maria" prihodnja številka dotiskana preje, predno je bilo vse potrebno urejeno, zato se vsem naročnikom lista "Ave Maria" tem potem sporoča, da bode ob tej priliki tudi sestanek vseh prijateljev in sotrudnikov lista "Ave Maria". Zato vabimo na ta shod vse naše prijatelje in sotrudnike.

Uredništvo Ave Maria.

PROTI KATOLIŠKIM DUHOVNikom IN SESTRAM.

Senator Watson je nesramno napadel v zbornici v Washingtonu katoliško duhovščino in sestre. Škof Keiley iz Savannahe je opozoril na ta grdi napad svoje katoliške može in začela se je velika akcija, ki bode protestirala proti tej neopravičeni žalitvi toliko milijonov državljanov. The National C. Welfare Council je že izdal vse potrebno, da se bode senatorja pozvalo, da dokaže svoje trditve.

SPREJEM NOVEGA ŠKOFA V CLEVELANDU.

Nekako 8. septembra namerava priti novi škof v Cleveland in bode slovesno ustoličen na svoje novo mesto. Celotno mesto se pripravlja, da mu pripravi sprejem, kakoršnega še nihče v Clevelandu ni imel. Poseben odbor meščanov pod vodstvom župana Fitzgeralda pripravlja vse potrebno. Pričakujejo se tudi oba kardinala, vsi nadškofje in najmanj 50 škofov.

SEDAJ JE ČAS!

Da, sedaj je čas, da se spomnimo svojih sorodnikov v domovini in jim pošljemo kak dar, kajti jugoslovanske krone se tako nizko padle, da je vredno sedaj se poslužiti te prilike in poslati domov denar sedaj!

Poslužite se pa pri tem samo svojega delavskega podjetja "Edinost", in pošljite po tem podjetju, ki je popolnoma varno in zanesljivo. Vsak, kedor je poslal po tem podjetju, vsak je bil zadovoljen.

Zastopniki svetujte vsakemu naše podjetje in jim pomagajte pri pošiljanju denarja na naše podjetje!

Delavci, podpirajmo svoje delavsko podjetje!

Cene se ravnaajo po najnižjem dnevnem kurzu.

Za jugoslovanske krone:

Za italijanske lire:

500 kron	\$ 3.60	50 lir	\$ 2.85
1,000 kron	6.90	100 lir	5.20
5,000 kron	34.00	500 lir	24.00
10,000 kron	68.00	1,000 lir	48.00

Pisma naslovljajte:

EDINOST

1849 W. 22nd Street

CHICAGO, ILL.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Socijalizem in organizirano delavstvo.

Slovenski in vsi socijalisti so besni v svojih napadih na našo največjo delavsko organizacijo ameriškega delavstva, na Amerikansko Delavsko Federacijo.

In vendar je ta organizacija mati ameriškega delavstva. Vse, kar je do sedaj delavstvo doseglo za se in za svoje koristi, je vse zaslugi in delo te federacije.

Toda od kar obstoji ta organizacija so se socijalisti trudili, da bi jo uničili. Najprej so poskušali da bi jo upregli v svoj suženjski voz. Ko se pa to ni dalo, pa udrihajo po nji in ji skušajo škoditi kjer in kakor ji morejo. Dokaz za to je pisanje naših slovenskih rdečih listov.

Zato pa vprašamo naše rdeče liste, naj odgovore svojim čitateljem: Kedo je celi čas od kar obstoji Federacija delavskih unij, delal z vsemi silami, da bi jo razbil?

Ali ne socijalisti?

Kedo je ustanovil Centralno Delavsko Federacijo, da bi z njo ubil amerikansko Federacijo?

Ali ne zopet socijalisti?

Kedo je ustanovil "Trade and Labor Alliance", da bi z njo razbil Amerikansko Federacijo?

Ali ne socijalisti?

Kedo je organiziral socijalistiško delavsko stranko (Socialist Labor Party), da bi z njo spodkopal tla Amerikanski Federaciji?

Ali ne socijalisti?

Slovenski socijalisti, odgovorite to svojemu rdečemu delavstvu in mu pojasnite!

Vidite, slovenski delavci! In vendar si ti rdečkarji upajo še trditi, da so delavski, da se trudijo za delavske koristi? da se jim gre samo za korist delavstva?

Ali se spomnite raznih stavk, na pr. one v Sheboygan, Wis., katero je organiziral rajni Kristan? In drugih veliko? Kako je bilo pri teh stavkah?

Vidite, slovenski delavci, naša organizacija je samo in edino naša Amerikanska Federacija. Ta zastopa vse delavstvo in samo ta organizacija sme in more trditi, da je delavska organizacija.

Zato obrnimo hrbet onim, ki nimajo pokazati družega kakor kako nesrečno Rusijo, kake nesrečne žrtve po ječah, kake bankrotne države, kakor na pr. North Dakota, ali med Slovenci kake milijondolarske fondre, ki jih nikjer več ni, kaka zavetišča, katerih ni in denarja tudi ne, kake sirotišnice, katerih ni, in tudi denarja ni. In tako dalje!

Vlekli so nas za nos! Vlekli dolgo, predolgo! Pa nas ne smejo več! Združimo se vsi za našim listom "Edinost", ki se je postavila na čelo naše katoliške in trezno mislečega delavstva!

Razširimo ta list v vse delavske hiše, da bomo spoznali kam naj gremo, komu naj sledimo, kateri skupini ameriškega delavstva se naj pridružimo, da bomo pomagali, ne pa razdirali.

Vse delavstvo mora biti solidarno, brez razlike vere in narodnosti!

Kako sodijo o Kristanu doma.

Novi Čas iz Ljubljane piše:

Ethin Kristan je z Antonom Kristanom in ostalimi sodrugi tudi šel med — državotvorne elemente. Njegova izjava, ki jo je prečital pred glasovanjem o ustavi, je bila taka, da mu je viharno pritrdjevala cela zbornica (223 poslancev policajdemokratskih vladnih strank in socialdemokratije). Saj še ni tako dolgo od tega, ko je Ethin Kristan v Ameriki delal resolucije za federativno jugoslovansko republiko. Tedaj je med ameriški rojaki gojil misel, da se morajo Slovenci združiti z Srbi in Hrvati kot samostojna gospodarska, kulturna in plemenska enota v eno federacijo. Pa Amerika je onkraj luže, ljudje so pozabljeni in Anton Kristan blizu. Socialdemokracija je nastopila proti avtonomiji, za nadvlado buržuazije nad delovnim ljudstvom, ker to zahteva interes državotvorne dinarja. Socialdemokracija je sicer glasovala zoper ustavo, toda le potem, ko je videla, da je večina za ustavo že gotova brez nje. Sicer bi bili slovenski socialdemokrati tudi glasovali za njo. Danes se socialdemokracija senči v vladni milosti. V vse zastope, kamor pošilja vlada svoje ljudi, imajo pristop socialdemokrati poleg kapitalističnih demokratov. Dokaz imenovanje zastopnikov v državno posredovalnico za delo! Toda to je malenkost.

Državotvorni dinar ima še drugo moč! Anton Kristan je bil imenovan za ravnatelja veleposestev nadvojvode Friderika. Anton Kristan je vodja socialdemokratskega konsuma in nakupovalne zadruge. V tej socialnodemokratski organizaciji ima Jadranska banka — tudi državotvorni element svoje vrste — vloženih 24 milijonov. Sedaj bo Kristan dobavljal žito po nizki ceni iz državnega posestva za svoj konsum, da bo Jadranska banka prišla na svoj račun. Kristan bo na državnem posestvu ustvaril Jadranski banki sladkorni monopol po znanem geslu, da roka roko umiva. Tako bo ta gospodarska zadeva rešena ugodno za socialdemokratske voditelje in za kapitaliste. Račun bo plačalo ljudstvo v obliki centralistične diktature domačih in tujih kapitalistov.

Tako državotvorni dinar dela čudeže, iz divjih in rjovečih revolucionarjev dela krotke piščance, iz radikalnih socialistov nežne backe, ki ližejo z rok ekapitalistov dobro sol v obliki državotvornega dinarja.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Chicago, Ill. — V "Clevelandski Domovini" čitamo sledeči dopis:

Chicago, Ill. Slovenski Narodni Dom. Ali ne razveseli človeka, ako sliši, da se dela na to, da ga naselbina končno tudi dobi. Ni čuda torej, da je bilo vse navdušeno, ko se je zvedelo, da je začelo neko tukajšno društvo na to delovati. Takoj pa je tudi to navdušenje pleglo, ko se je zvedelo, da je tukaj nekaj skritega za kulisami. J. R. Z. namestnik namreč ustanoviti tukaj banko, da bi lahko zalagalo v stari domovini svoja falirana podjetja. Kdor je zasledoval to delovanje, lahko razvidi, da se to podjetje ustanavlja popolnoma po istem načinu, kakor se je ustanovilo Slovensko Republičansko Združenje. Iz tega sledi, da Slovenski Narodni Dom, ako se sploh ustanovi, bodo imela v rokah le nekatera društva in klubi, med temi seveda tudi J. R. Z. Možeče ne takoj v začetku, ali gotovo pa prej ali slej.

Opozarjam torej Slovence v Chicagi, bodite previdni. Sploh pa nikakor ni prav čas za tako podjetje. Slabe delavske razmere bodo sploh preprečile ustanovitev Sl. Doma. — Drugi vzrok je pa ta, da bomo prav kmalo začeli zidati Slovensko šolo, z dvorano, ki bode odgovarjala vsem zahtevam. Za to je vsa naselbina navdušena, z malo izjemo. Ker bode velika večina Slov. društva v naselbinj rabila to dvorano, nikakor ne more Sl. Dom vspevati. To naj rojaki dobro premislijo, predno glasujejo za to, ali pa predno podpisujejo kako delnico ali pa bond.

Toliko sem hotel napisati rojakom in rojakinjam v predurek, predno bode prevarani. **Rodoljub.**

K temu dopis dostavljamo: Tudi dne je prinesel "Glas Svobode", ki tako bogokletno piše proti Bogu in sveti veri, da je vsem katolikom pod smrtnim grehom prepovedano ta list naročati, čitati ali vanj dopisovati, dopis podpirati od nekega "katoliškega" moža "Izveziča", v katerem agitira za ta Narodni dom. — To pove vse!

Pittsburgh, Pa. — Kakor razvidno iz "Proletarčevih" vrstic, je zadnja ofenziva vprizorjena po listu Edinosti treščila na centrum kranjskih socialistov. Ne bi napisal teh vrstic, toda Proletarčevemu blebetanju hočem pokazati odkrito, da smo v Ameriki še Slovenci, ki se ne strijamo prav nič s zapeljanimi kranjskimi socijalisti, ki sta jih njegova urednika Felček in Zajček zapeljala. Ko bi ne zasledoval naših socijalistov, bi si ne upal tu trditi, da se vrši pod krinko socializma največje izkoriščanje človeške družbe. Da, več kakor izkoriščanje!

Najbolj ozkosrčen izkoriščevalec bi imel toliko usmiljenja v svojem srcu, da bi ne kradel izstradenim in lačnim sirotam to, kar jim kdo drugi daruje. Sedaj pa pogledjmo naše socijaliste, tedaj ko so agitirali — seveda pod pretvezo — za neko zloglasno Združenje. Šestdeset tisočakov se je nabralo v to svrhu, toda kam so šli?

Gospodje okoli socijalističnih časnikov, zakaj ne poveste narodu, kje so tisočaki, ki ste jih nabrali za Republičansko Združenje? Zakaj ne poveste narodu, koliko jih je odnesel v staro domovino za svoje človeški družbi škodljive cilje nepridiprav Kristan? Zakaj ni Vašega odgovora?

Odgovora hočemo, odgovora! Slovenski narod! Slovensko delavstvo! Za te je pa skrajni čas, da spregledaš komu slediš. Mar je našim socijalistom tvoja sreča, tvoje blagostanje. Mar je njim — prefiranim tičkom — za delavski razred, kakor to vpijejo. Njim šo mar samo Vaši dolarji, vse drugo je pretveza, ki jim dobro služi za reklamo pri njihovih umazanih delih.

Odstavite n. pr., — kar se seveda ne da, ker so že intabulirani na svoje stolčke — sedanje voditelje in učeničke poneumnevalnega kranjske-

ga socializma, pa boste videli kaj bojo porekli. To kar danes uče s svojim hinavskim navdušenjem — bi v takem slučaju — jutri pobijali. Zato pa, kdor hoče sam sebi dobro, naj se drži proč od te fakinaže, ki spada preje vse drugam kakor pa v človeško družbo. Stran z njihovimi listi, ki narod begajo in poneumljavajo! Ne naročajte se na njihove liste, ako hočete v Vaši hiši pravo krščansko življenje, srečo in blagostanje.

Slovenski narod! Čas je, da obratunaš s svojimi izkoriščevalci in preje, kakor to storiš, tem bolj!

Ne bi napisal teh vrstic, kakor sem to že trdil, toda čutim se dolžnega, kajti tako ne more iti več naprej. Našemu narodu je treba odpirati oči. Vsak lajik, ki ima kolikaj zmožnosti je dolžan, da javno nastopi proti nepridipravom socijalistom, ki zapeljujejo naš narod. Kdor se sramuje javno nastopiti v takem slučaju, tak je sebičnež in njemu ni sreča svojega naroda nič. Na dan možje s svojim prepričanjem, pokazimo se kaj smo. Združimo se in skupno nastopimo proti socializmu, ki pravkar že ruva korenine civilizaciji. Radi svojega naroda, radi svoje lastne sreče in radi civilizacije smo dolžni to storiti!

O priliki se še oglasim, do tedaj pa vsem čitateljem najlepše pozdrave. **J. G.**

Gilbert, Minn. — Poročil se je g. Alojzij Krevs z gdnco Franciško Dolenc. Oba sta bila cerkvena pevec. Mlademu paru želimo obilo sreče v novem stanu! Nadalje sta se poročila g. Martin Stepan, vdovec, in ga. Marija Komotar, vdova. Istotako g. Frank Lah, doma iz Klanca pri Kamniku, z nevesto, ki je doma iz fare Komenda. Poročil se je tudi g. Frank Strah. Njegova nevesta je prišla šele pred nekaj meseci iz starega kraja. Vsem novoporočencem želimo veliko sreče!

Gospa štoklja se je oglasila pri družini Ocepek v Gilbert, Minn., ter je pustila krepkega dečka. Mati in sinček sta zdrava.

V soboto dne 16. julija so dobili sledeči rojaki drugi državljanski papir: G. Alojzij Drevs, g. Math Muisich in g. Frank Peterne. Čestitamo!

16. julija so bile tudi volitve za šolski odbor. Na listi je bil tudi naš rojak g. Leo Kukar, ki pa ni bil izvoljen, ker Slovenci so že taki, da raje volijo drugorodce kot domačine. Izvoljeni so bili ravni tisti odborniki kakor lani.

V rudniku Habart se je 20. julija ponesrečil rojak Josip Novak. Zlomilo mu je roko. Sedaj se nahaja v More Hospital, Eveleth, Minn. On je večletni zvestni naročnik Ave Marije in Edinosti. Želimo mu, da bi se kmalu zdrav povrnil domov k

svoji družini.

Mr. Levstik iz Petit Lekeseni se nahaja v ječi v Duluth, Minn., kamor je bil obsojen za 60 dni, ker so suhaški agentje našli pri njem nekaj prepovedane tekočine. Te dni je pisal svoji ženi, da se ima notri prav dobro, da mu ni treba delati ir da samo na karte igra.

Eveleth, Minn. — Pred dvema letoma je šel v armado Strica Sama sin tukajšnjega dobro znanega in spoštovanega rojaka Mr. Petriča. — Kmalu po vstopu v armado je bil poslan v Nemčijo, te dni pa se je vrnil nazaj z nevesto, ki jo je pripeljal iz Nemčije. Ona je druge vere. Sedaj želi prestopiti v katoliško. Naš preč g. župnik Anton Leskovic jo učijo in pripravljajo za sv. krst in druge zakramente. Ko bo enkrat krščena bodo oba poročili.

Pri nas v Evelethu imamo že dalj časa prav lepo in zelo umetno narejeno uro v cerkvenem zvoniku, ki prav prijazno bije in kaže čas daleč na okoli. To je vse delo našega g. župnika. **Naročnica.**

Barberton, Ohio. — Dne 17. julija zjutraj je zadel s svojim automobilom ob steber novega mostu v našem mestu rojak Frank Manc. Dobil je zelo hude poškodbe na glavi. Sedaj se nahaja v Citizen's Hospital in upamo, da bo okreval.

Iz škofijskega urada v Clevelandu so mi na moje vprašanje odgovorili, da se bodo stvari tikajoče se naše fare Presv. Srca najbrž uredile ko pride sem v Cleveland 6. septembra novi škof. **Poročevalec.**

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

TAKOLE DELAJO.

Kaj počno doma v domovini slovenski liberalci, ali, kakor se sedaj imenujejo, demokrati skupaj s socijalisti, kaže jako drastično slučaj urednika lista "Slovenski Narod", pisatelja Emila Vodeba. Ta nadarjeni urednik je umrl za jetiko pre zgodnje smrti kot žrtva sedanje politike. "Novi čas" piše o tej smrti: "To je idealnega človeka ubilo, popoln njegov ruini je vplival na že itak rahlo zdravje. Tudi tovariš Vodeb je žrtev demokratskega nasilja, bankokracije, ki gre lahkohotno rakov čez mrtva trupla".

Da, to bodo spoznali tudi v Ameriki vsi, ki slepo slede sedanjim kričanjem.

Umrli je mož, ki je žrtvoval vse svoje življenje podjetju, da, ki ga je sezidal in sebi izkopal prežgodnji grob. Ste videli, kako so mu plačali ob njegovi smrti? — V kotičku naznanilo o smrti, najmanjšega priznanja ne v listu in nikakega sporočila o pogrebu. — Tako plačujejo taki-le možje (?) možem (!). — Pa

Koledar za leto 1922.

je že v tisku. V nekoliko tednih, morda v dobrem mesecu, bode že zunaj. Letos bode krasno delo. Pa tudi veliko večji bode kakor lani.

Krasen darček bode to tudi za tvoje sorodnike in prijatelje v stari domovini. Rojaki, razširimo ta "Koledar Ave Maria" tudi po stari domovini! Nekako 1500 ga je že naročenega za stari kraj.

Tiskali ga bomo sicer precej več kakor lansko leto, kajti lansko leto ga nam je januarja že zmanjkalo. Toda vemo, da ga nam bode letos zopet zmanjkalo. Zato resno vabimo vse rojake in prijatelje, naj ga takoj naroče tudi za svoje sorodnike v domovino.

Naročite ga takoj.

CENE SO TELE:

Naročniki "Ave Maria" ga dobe vsi zastonj kot prilogo lista "Ave Maria", seveda plačajo naročnine za to \$3.00 na leto. Kateri niso toliko plačali, morajo doplačati sedaj, ko bodo koledar sprejeli.

ZA DRUGE STANE:

Za Ameriko 60 centov s poštnino vred.

Za Evropo 75 centov.

Rojaki, ako hočete, da bode dobili Vaši rojaki v domovini o pravem času ta lep darček, takoj nam pošljite naročnino in naslov onih, katerim ga hočete poslati!

se jim nekateri še tako radi obešajo na rep, da radi njih pljujejo v lastno skledo! Well, bodo dobili enako plačilo.

Slovenski socijalisti so se udinjali sedanji jugoslovanski vladi. Vodja socijalistov Anton Kristan, brat Etbina, se je ponižno poklonil vladi in zato je pa postal "ferboltar" velikega posestva, molzne kravice, katero bo pridno molzel.

Jadranska banka je v prav v tesni zvezi s socijalisti. 24 milijonov denarja ima uloženega v socijalistiških podjetjih. Sakserjevno podjetje je v rokah te banke, kajti baje ji je prodal 40 odstotkov delnic.

Prišli so na sled veliki zaroti proti regentu Princu Aleksandru in več vodilnim osebam sedanje vlade. Nadsto oseb so aretirali. Med njimi tudi tri komunističke poslance.

3. julija je bil bil velik orlovski v Kranju za celo Gorenjsko.

Posestniku Karolu Godec v Zajevo pri Ihanu je bilo ukradenih 82. tisoč kron.

V neki ljudski šoli blizu Ljubljane je liberalni učitelj hotel otroke prisiliti, da bi bili zapeli sokolsko himno. Toda otroci so se uprli in bili raje zaprti, kakor bi se bili udali. — Drugi rod bo imel več zavednosti kakor sedanji, kakor kaže.

Samo 14 let je dobil neki Rajko Hrastnik iz Postojne, ki je ubil lastno mater.

V nedeljo 12. junija so imeli v Mengšu birno in nastop Orlov. Ta dan so priredili pa tudi Sokoli sem svoj izlet, da bi ponagajali. Hoteli so nekoliko izzyvati, pa so jim Mengšani pokazali, da jih ni dosti za en vinar.

V Trzinu je zopet izvoljen za župana Miha Colnar. Za občinskega svetovaleca je bil izvoljen tudi neki Ivan (Zajec, po domače Fercugec. — Bil je izvoljen od SLS. Ko je pa prisegel, se je pa izdal za liberalca (samostojneža). Ko so ga opomnili, je rekel: "Človek mora biti na cbe plati!"

13. julija so imeli v Trzinu kar dva škofa. Bil je tam škof Jeglič, popoldne jih je pa obiskal škof Karlin. —

11. junija so dobili na Stari Vrhnik dva nova bronasta zvona, na Vrhnikih so dobili pa tri. Ta dan je vseh pet slovesno blagoslovil mil. g. škof Jeglič.

V Mirni na Lolenjskem imajo liberalnega učitelja Benedičiča, ki kaže prav po sokolsko svojo obliko — z zmerjanjem. Med procesijo s sv. Rešnjim telesom se je norčeval iz ljudi. Pravijo, da v šoli raje kolne, kot uči.

Vidov dan po vsej Sloveniji in Hrvatski se je obhajal uradno. Vse navdušenje je pogasnilo.

Po celem Hrvatskem raste nevolja proti Radiću in njegovim politikim. Prepričanje raste po celi Hrvatski, kakor poroča "Novi Čas", da je ravno Radić s svojo neumno politiko kriv vse sedanje nesreče Hrvatskega naroda. — To smo mi trdili celi čas, pa so nam nekateri hrvaški gospodje zelo zamerili. Sedaj to hrvaški narod splošno misli.

Predsednik konstituante Dr. Ribar je dobil v dar zlato tobačnico od prince regenta in Pašić je dobil zlat kip. To je plača princa za ustavo centralistiške kraljevine.

DOPIS IZ NOVEGA MESTA.

Novo mesto, o kresu 1921. Kres je po pratiki res tu, solnce najvišje stoji na nebem svodu, mislili boste, kako pripeka in se potimo ter želimo priti v senco. A ravno nasprotno je: več tednov zapored je bilo slabo vreme, deževno, ce-

lo burja se vmes oglašala — temperatura je padla danes na 4 st. R. Hladno je tako, da gospoda ogrinja haveloke ali pa po dve suknji. Pri nalih trpi košnja, pri naglih spremeni solnca in dežja pa vinograd, v katerem se grozde ni moglo enakomerno odveteti. Letina je dokaj dvomljiva. Upajmo, da se nas Bog usmili!

Dolenjce Vas bo zanimala vest, da je bil dne 19. junija v Črnomlju J. Orlovski tabor za Belokrajino. Posebni vlaki so pripeljali od Ljubljane in Karlovca na stotine Orlov in Orlic ter drugih udeležencev. Obhod po Črnomlju je bil veličasten, s konjenico, s fanfarami, zastavami, orlovskim odseki, z narodno nošo, zeleni Jurij, kresnice, belokranjska svatba i. t. d. Višek slavnosti je bil na glavnem trgu, kjer je g. prošt metliški p. Valerijan Učak v sijajnem govoru pojasnil namen shoda in cerkvenega opravila, omenjajoč tudi žalostni incident na tistem kraju, o katerem so poročali tudi Vaši časniki. Neznani lopovi so iz kapele odnesli kip Matere Božje ter ga vrgli v nek jarek in ga ondi pustili v blatu. A ta dan se tu pred kapelico klanja tisočera množica vernikov Brezmadežni. Pred osnaženim in prebarvanim kipom je tu opravil presvetli biviš tržaški škof Dr. Karlin ob asistenci dveh novomeških kanonikov in drugih duhovnov spravno daritev, čije glavne dele je naznanjal orlovski trobentač in poveljeval ubrano petje mešanega zbora. — Popoldanska telovadba je pokazala velik napredek Orla in Orlic, ki so nastopali na travniku blizu kolodvora. A čez dobro uro začne pa deževati — tla so premočra in preblatna, glasbila skoro nerabna, zato se mora zaključiti. Napovedani govori so morali izostati kakor tudi prosta zabava. A vkljub temu je vsa prireditve daleč prekašala "Sokolski zlet" prejšnje nedelje, le v pijači se ni mogla kosati s sekoli. Belokrajina si je osvetlila lice.

Kmalopride i Novo mesto na vrsto. Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da se bo tu vršil katoliški shod za novomeško in trebanjsko dekanijo, kakor se bo dne 3. julija v Kranju za Gorenjsko. — Še drug napredek: Od začetka junija izhaja tu tednik "Sedanost" kot naslednik "Dolenjskih Novic", ki so Dolenjce poučevali celih 35 let in veliko pripomogle k umnejšemu gospodarstvu. "Sedajnost" izdaja in urejuje dolenjski rojak Frank Radešček, ki je vso zadnjo vojsko prebil v bivši srbski armadi, a slednjič po ujedinenju postal žrtve "samostojnega" ministra Puceljna, ki ga itak poznate v Ameriki. Prosimo Vas, slovenske rojake po Ameriki, osobito pa Dolenjce, da se blagovolite na list naročiti in vsaj za začetek žrtvovati kak dolarček ali pol, da se bo mogel časnik, ki je posebno za Dolenjce potreben, vzdržati in okrepiti.

Dne 23. jun. je bil v Novem mestu pokopan p. Fortunat Golis, frančiškan, ki je deloval v raznih samostanih v duhovni in prosvetni napredku našega ljudstva. Njegov spreved je vodil med obilno asistenco kanonik Žlogar. — Svetila mu večna luč!

MARQUETTE-JEVA ŽIVLJENSKA ZAVAROVANNA DRUŽBA.

skrbi za Vaš dom in Vašo družino v slučaju smrti. Hranilnica za čas nesreče. Izdaja edinole registrirane police onim, ki se dajo zavarovati.

NIKJER BOLJ VARNO! — NIKJER BOLJŠE!

Možje in žene, tukaj imate ugodno priliko, da zavarujete sebe in svoje pred uboštvo in pred sirotišnico.

Pokličite nas ali pa nam pišite na naslov:

4464 Princeton Avenue -- CHICAGO, ILL.

LOUIS KOVIE, glavni zastopnik.

PHONE: Yards 5101.

Konstituanta v Belgradu se bliža svojem koncu. Kaže pa zdaj žalostno sliko. Za Hrvati jo je zapustil tudi jugoslovanski klub, ki je svojim volilcem objavil razloge svoje taktike. Tako tri četrtine Hrvatov in Slovencev protestira proti centralistični ustavi, ki bo baje že 25. junija sprejeta. Bolje bi bilo, ko bi bil glasovanje odredili za Vidov dan.

GOSPODJE SLOVENSKI RDEČKARJI, PA REČITE ČE NI BILO RES?

Gospodje rdeči kolovodje, povejte nam ali ni res, da ste se vi skozi zadnjih pet let, ako ne šest, toliko ogrevali za federativno Jugoslovansko republiko?

Tega ne morete utajiti!

Dobro!

Gospodje: povejte svojim backom in koštrunom, ali ni bil Etbin Kristan od začetka vojske do lanskega leta vaš vodja in da je kot tak zagovarjal z vsem navdušenjem federativno republiko v Jugoslaviji?

Tudi tega ne boste mogli utajiti.

Dobro!

Gospodje, povejte alj niste v vseh svojih listih govorili svojim čitatelem in backom in koštrunom, kedor Vas je pač hotel poslušati, da je edina Vaša zahteva za Jugoslavijo federativna republika?

Tudi tega ne morete utajiti!

Dobro!

Gospodje, ali niste ozmerjali vsakega, ki ni z vami kričal "republika", "republika", "federativna republika ali pa nič", z monarhistom, kraljevašem, izdajalcem i. t. d.?

Da, tudi tega ne boste utajili!

Dobro!

Sedaj Vas pa vprašamo, povejte svojim backom in koštrunom in vsej zavedni slovenski javnosti, kedor pa je danes, ko je čas prišel, da bi se v resnici lahko borilo proti centralizmu za federativno republiko, za ta centralizem proti republiki, da, celo proti autonomiji posameznih delov države?

Kje je Vaš voditelj Etbin Kristan? Za kaj je on? Zakaj ni nastopil doma kakor je tukaj za ta federativno republiko?

Ako danes ni Etbin Kristan več za federativno republiko, temveč je ponižno prisegel zvestobo kralju, povejte, kedor je **SEDAJ** kraljevaš? Kedor je monarhist? Kedor je izdajalec?

Zato Vam prav resno svetujemo: gospodje, vse psovke, katere ste nasuli na nas zavedne Slovence v Ameriki, ki mislimo s svojimi možgani, ponatisnite še enkrat, zato, ker bode padle nazaj na vas in vas po zobeh udarile. Dajte, naredite to! Morda bode to kaki vaši rdeči zastopniki.

Farma naprodaj

v cvetoči willardski naselbini, dve milje od slovenske cerkve. Farne je že dobro obdelana in je v najboljšem stanu. Prodajam s živino ali pa brez živine. — Farma meri 40 akrov, ima hišo, staja in hlev za prašice. Katerega veseli na farne, naj piše pod naslov: "Farma", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

\$5.00 nagrade

dobi, kdor preskrbi stanovanje s 3-mi ali 4-mi sobami. Stanovanje mora biti prilično z vsemi udobnostimi. Pišite pod naslov "Stanovanje", 1849 W. 22nd St., ali pa pokličite Canal 98.

slepljeni žrtvi odprlo oči, da bode morda vendar spoznal, ako jih znate "farbati".

"ORLIČ" je naslov prekrasne lista, ki je začel izhajati v domovini in ki je pisan v tako poljudnem otroškem duhu, da kaj tako lepega še nismo imeli do sedaj v slovenski literaturi. Namenjen je otrokom. — Urejuje ga Rev. Bernard Ambrožič OFM frančiškan v Kamniku. — List stane v Evropi 4 dinare. Za Ameriko ne vemo. — Gotovo ne več kot 25 centov. Ker je list tako poceni, ker pa ima tako krasno vsebino, ga ne moremo dovolj priporočiti starišem in našim šolam. To bode krasno nadomestilo slovenskega berila za drugi učni slovenski razred. — Naročila sprejemamo z veseljem. Ker je tako poceni, naj bi se kolikor mogoče naročal samo pri zastopniku, da bi ga pošiljali samo nanj. Izhaja vsaki mesec enkrat.

MINISTER UBIT.

Ministra za notranje zadeve Draškoviča je ustrelil nek Bosanski komunist v Beogradu. Morilec je bil aretiran.

"PEVEC" je ime listu, ki je začel izhajati v Ljubljani kot glasilo Slovenske Pevske Zveze v Sloveniji. — Priporočamo ga zlasti ljubiteljem slovenske pesmi. — Naroča se: Pevec, Ljudski Dom, Ljubljana, in stane za domovino 30 kron. — Koliko za Ameriko, ne vemo. — Prva številka ima krasno prilogo narod-

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. nr. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko SIDRO.

VINKO ARBANAS

CVETLIČAR IN PRODAJALEC

vsakovrstnih

CVETLIC IN ROŽ.

Izvršujem vsakovrstne pogrebne

vence. Pri meni dobite najlepše šopke za ženitovanje in druge slavnostne priredbe. Priporočam se Sloven-

cem, kakor tudi vsem Hrvatim in Slovanom v Chicagi in okolici.

1320 West 18th St., Chicago, Ill.

Phone: Canal 4340.

ALI GRESTE V STARI KRAJ?

Ali ste tudi Vi med onimi tisoči Jugoslovancem, ki so namenjeni iti letos v stari kraj? Za vsakega izmed teh potnikov je glavno vprašanje, kako bo postrežen v New Yorku? Vsakdo lahko pride v New York brez vsakega agenta, toda v New Yorku mora vsak potnik imeti zanesljivo osebo ali tvrdko, ki mu more in zna in hoče pomagati pri ureditvi vsega potrebnega za odhod. Precej rojakov je bilo že okrađenih in ociganjenih, ker so potovan skozi tuje in čifutske tvrdke. Seveda so se bridko kesali, toda po toči zvoniti ne pomaga.

POTNI LISTI.

Jugoslovanski konzul v New Yorku izda ptni list vsakemu jugoslovanskemu državljanu, ki se pri njem zgleda in izkaže s kako staro uradno listino. Pridite v New York in mi vam bomo preskrbeli ptni list in vse kar rabite.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA.

Priseljevanje po novj postavi ni ustavljeno, temveč samo nekoliko omejeno. Ako ste tudi Vi namenjeni dobiti koga iz starega kraja, tedaj nam pišite za natančno pojasnila. Na stotine rojakov je že prišlo iz starega kraja z našim posredovanjem.

POŠILJANJE DENARJA.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, se vselej obrnite na našo tvrdko in gotovo boste zadovoljni s postrežbo. Mi imamo svoje direktne zveze s pošto v starem kraju in z zanesljivimi denarnimi zavodi.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

Zakrajšek & Češark

SLOVENSKA BANKA

70 Ninth Ave. (med 15th in 16th St.) New York, N. Y.

TELEFON: Watkins 7522.

nih pesmi: Zaročenka, Kazen, pesem o belem dnevu, Dobro jutro (Prekmurska narodna). Dekliška (Prekmurska narodna). — List je vreden naše podpore.

KRUH, POTREBA ŽIVLJENJA.

Po noči in po dnevu se mučijo peki — za vsakdanji kruh. Težko je njihovo delo, težje kot si marsikdo predstavlja. Tisočeri peki so si nakopali neozdravljive bolezni pri svojem poslu, zato, da so lastniki pekarij bogateli, zato, da so ljudje imeli svoj kruh. Z organizacijo so si peki zadnja leta nekoliko ublažili svoje delovne in življenske razmere. — Trustjani pa jih žele potisniti zopet nazaj.

V Chicagi stavkajo peki. Deset trustjanskih pekarij je v boju proti pekovski delavstvu. Importirale so stavko-kaze in puškarje, ki napadajo štrajkarje, izmed katerih je bil do sedaj eden vstreljen, štirje so od puškarjev smrtno nevarno oklani.

Veliki kapital, ki lastuje spodaj označene pekarnice v Chicagu, se je zaklel, da bo uničil pekovski strokovno organizacijo in vsposavil v svoje obrate odprto delavnico. Ljudje, katerim brezdelje prinaša stotisoče dolarjev dobička, hočejo potisniti svoje delavstvo v suženjske delovne razmere in jih prikrajšati na vsakdanjem kruhu.

V tem boju potrebujejo peki pomoč vsega delavstva. Vsakdo lahko pomaga s tem, da kupuje le kruh, ki ima

Mnoge manjše pekarije obratujejo z unijskimi peki in imajo pogodbo z unijo. Patronizirajte pri nakupovanju peciva le take firme, ki niso v boju proti uniji. Na njihovih pecivih je znamka pekovske unije.

Vplivajte na trgovce, na restavracije in na vaše stanovske tovariše, da ne kupujejo kruha od pekovskih tvrdk, ki obratujejo s skebi in puškarji, ki koljejo naše in vaše tovariše. Ako daste štrajkujočim pekom to pomoč, katera vas ne stane nič, bo stavka kmalo dobljena. In toliko lahko storite. **TOLIKO MORATE STORITI.**

Pekovske firme, ki nimajo znamke pekovske unije na svojih pecivih, so sledeče:

WARD BAKING COMPANY.
SCHULZE BAKING COMPANY.
LIVINGSTON BAKING COMP.
H. PIPER COMPANY.
HEISSLER & JUNG.
GRANT BAKING COMPANY.
GRENNAN CAKE COR.
ATLANTIC & PACIFIC TEA CO.
VIENNA MODEL BAKERY.
CARL SULZER.
SEIPP BAKING COMPANY.
BURNY BROTHERS.

Kupujte kruh, ki ga pečejo unijski delavci. S tem protektirate svoje zdravje in pomagajte svojim delavskim tovarišem v njihovem pravičnem boju.

Med skebi ni sposobnih pekov. Njim ni za vaše zdravje, njim ni za interese publike. Prodani ljudje, kakor so profesionalni skebje in puškarji, poznajo le sebe. Za javnost jim ni. Poštene delavce streljajo in pretepajo.

Zato storite, kolikor morete, da nam pomagate v našem pravičnem boju za naš in za vaš kruh.

Strajkujoče pekovski delavsko društvo v Chicagu.

DEKLA ANČKA.

Napisal F. S. Finžgar.

"Mina, kako misliš?"

Kajzar Anton se je dvignil pri peči in se naslonil ob komolec. Željno se je ozrl proti mizi, kjer je žena šivala raztrgane hlačke otroku Franku. Ker je imel Francek samo ene hlačke, zato jih je šivala zvečer, ko je otrok spal. Žena ni dvignila glave nad šivanje in mu ni nič odgovorila.

Anton se je popravil na klopi še višje, spustil noge na tla, sedel in se naslonil ob čelešnik.

"Mina, odgovori no! Kako si čudna!"

Ženi je obstala igla sredi poti, roke je spustila v naročje in pogledala moža preko zakajene, revne svetlike.

"Kako me gledaš? Nikar no! Sv. Juri se bliža!"

"Ali si čuden, ljubi moj! Teden dni že ne spim, tako me skrbi!"

Mož je pogrknil in v zadregi sunil lesenega zajca, ki je gledal izpod klopi.

"Seveda te skrbi. Kaj mene nič? Ampak kaj se hoče. Sedem ust — za delo pa le moja roka. Vsi bodo morali za kruhom in Ančka je najstarejša!"

"In njo najteže dam, Bog ve, zakaj!"

"I zakaj! Kokljica — vse bi rada imela pod krilom. Lepo bi bilo: pa si pomagaj! Kajža je rajša! Po svetu laže vsem, ki se v njej rode!"

Mina je vnovič pričela vbdati v debelo zaplato in se je sključila še niže nad šivanje. Anton je vzel trsko z zidca pri peči in se zamišljen igral. Drobne šagice je ličkal od nje in jih metel na tla. Nazadnje je vrgel ogoljeno betvo trske pod klop.

"Torej, če nočeš, pa stradajmo. Bog ve, da bi rad za dva delal, ko bi imel še par njiv. Ali iz te edine ne morem izkopati več. Ne morem".

Mož je vstal od peči in s trudno nogo šel do počrnele ure, prijel za verižico in jo navil, dasi še ni potekla. Žena se je ozrla za njim. Ves potrt in žalosten se ji je zdel Anton.

Naredila je voz in odtrgala nit od zaplate. Spet je pogledala Antona, ki je stal pred uro in se zazrl v nemirno nihalo.

"Anton!"

Mož se ni zmenil.

"Anton, če ni drugače, naj se zgo-di božja volja!"

"Kakor hočeš, Mina; Ančka je toliko tvoja, kakor je moja. Zato sem te vprašal. Če nočeš, pa bomo ve-rili eno leto ali dve kakorkoli. Samo Mokrju moram povedati".

"Ali si hud, Anton?"

Žena je občutila v moževem glasu nejevoljo.

"Hud? Nič nisem hud. Mokr bo hud, ker sem mu jo takorekoč obljubil".

"Torej naj gre. Če ne bo zanj, si pa prebere!"

"Ali si Ančko kaj vprašala?" se je naglo mož okrenil od ure, kjer je stal.

"Nisem je".

"Vprašajva. Koj. Če dekle no-če, zgrda je ne bomo gonili!"

Mati je zganila hlačke in jih po-ložila na klop ter šla po Ančko v kuhinjo.

Oče je hodil po sobi gor in dol.

"Anton, le povej ji!"

Mati je prišla s hčerjo v sobo in sedla k peči, da ne bi bila deležna bridkega pogovora.

"Ančka, tako sva se domenila z materjo, da boš šla služiti".

Oče je obstal pred hčerjo, ki si je brisala roke v predpasnik. Osem-najstletna, vitka in lepa kakor go-spodicična je stala pred njim.

Zasmejala se je in sedla k ma-teri.

"Kam, oče?"

"K Mokrju te prosijo! Ali greš?"

"Grem. Zakaj pa ne?"

Ančka se je spet zasmejala, mati si je obrisala solzo. Hči se je ozrla na mater.

"Nikarte!" in se je stisnila k njej.

"Saj grem rada, sa vem, da moram od hiše!"

"Rada greš? Norica, kako si ne-hvaležna!"

"Nisem ne, mati".

Ančka je pobožala mater in na-slونila glavo na njeno ramo.

"Vidiš, Anton, kakor otrok je. To me skrbi!"

"Oče, ni res, nisem ne otrok. Za-kotnikova Lizika tudi služi. Pa se pohvali, da jo imajo radi, in je le-to mlajša od mene. In tudi tako močna ni. Oče, koliko je obljubil Mokrju?"

"Sto na leto!"

"Sto? Mati, novo obleko Vam ku-pim! Za god Vam jo bom!"

"Torej jutri povem Mokrju, da prideš?"

"Le povejte!"

"Oh, Ančka, kako si ti neumna!"

"Zakaj, mati?"

"Ker si tako vesela!"

"Zakaj bi ne bila? Dcto si pi-služim!"

"Bog sam ve, kakšno! Tam so trije hlapci. Kako se bojim!"

"Jaz pa nič, mati".

"Pomij in pospravi, Ančka, da gremo molit. Truden sem!"

Hči je odšla naglo vun. Oče je hodil molče po sobi gor in dol. Ma-ti je tiho ihtela pri peči.

II.

Na sv. Jurja dan se je preselila Ančka k Mokrju. Mati jo je spre-mila. Ko je hči zlagala tisto malo obleke v skrinjo, kamor ji je poka-zala gospodinja, je mati za vse bož-je in svete prosila Mokraro, naj pa-zi na Ančko, naj jo varuje in naj jo ima trdo, kar se da, ker je še tak-otrok. In Mokrara, postavna ter

veljavna gospodinja, jo je tolažila.

"Ne boj se, Mina! Kakor doma, tako je dekle spravljeno pri nas. Še bolj!"

Ko je Ančka s praga gledala za odhajajočo materjo, se ni smejala. Na jok ji je šlo. Zato je stopila k njej Mokrara in jo prijala za roko.

"Nič ne maraj, Ančka! Bodi, ka-kor bi bila doma. Vsega se privadiš. Le dela se poprimi. Z delom se vse pozabi. Kar začniva!"

Preden se je Ančka vrnila s pra-ga, je še pogledala za materjo, ki je krenila koncu vasi po stezi proti do-mu. Mati je dvignila predpasnik in potegnila z njim po obrazu.

"Še jokajo", je pomislila Ančka

in odšla za Mokraro.

"Vidiš, Ančka, kuhinjo!"

Ančka se je začudila. Toliko in tako lepih posod še ni videla. Na-glas se je začudila.

"Ah, kako lepo!"

"No, imamo za silo, hvala Bogu! Vidiš, Ančka, tu bo tvoje prvo de-lo. Ti si videti bolj pripravna. Dru-gi dve dekli sta pridni, nič ne re-čem; ali neokretni. Skrbela boš, da bo vse pomito, vse pometeno, vsa-ko jutro zakuriš, nanosiš drv, vo-de — tu boš moja desna roka. Do-slej sem sama. Pa čemu bi. Dva sina imam. Eden študent, drugi bo imel dom. Dovolj imata!"

(Dalje prihodnjič.)

Mi pošljamo denar
na vse kraje

JUGOSLAVIJE,

Slovenije, Hrvatske, Dalmacije
in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERIŠKA DRŽAVNA BANKA

1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEPINA,
predsednik;

Capital & Surplus
\$800.000.00

A. J. KRASA,
blagajnik.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejše na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpentinktura za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstrani; revmatizem v 6 dneh popolnoma ozdravi. Bruslinskura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni. Rače, opekline, potne noge in za druge bolezni imam jako uspešna zdravila; pišite po cenike, pošljem Vam jih zastonj.

KRASEN KOLEDAR in žepno knjižico pošljem vsakomur zastonj, pošljite mi le 5¢ za poštino. V potrebi velja te knjižica vsakemu več kot \$10.00. —

JAKOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., N. E.

Cleveland, O.

W. Szymanski.

Vodim uspešno že tri-in-trideset let svojo dobro založeno trgovino z raznim pohištvo. — Vsak, ki poizkusi pri meni, je moj stalen odjemalec. Tako boste tudi Vi, ako le enkrat poizkusite in se prepričate o kakovosti mojega blaga. V zalogi imam najfinejše postelje, naslanjace, kuhinjsko pohištvo in sploh vso pohištveno opremo.

Predno si kupite pohištvo drugje pridite in ogledajte si mo-jo trgovino, ki je Vam vedno na razpolago.

Se priporočam vsem Jugoslo-vanom!

1907 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

PHONE: CANAL 597.

Izplačuje v kronah, dinarjih in
v dolarjih v gotovem
denarju v

JUGOSLAVIJI.

Pišite po cenik za pošiljanje
denara.

ŠIFKARTE za vse linije
EMIL KISS,
BANKIR

133 Second Ave., New York.

DR. OHLENDORFOVA
ZDRAVILA

so izvrstna proti

KAŠLJU,
UJEDANJU,
ŽELODČNIM BOLEZNIM
IN REVMITIZMU.

Steklenica stane 75c.

1924 BLUE ISLAND AVE.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdeluje-mo najkрасnejše ženitovanj-ske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němceček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno ne-odvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni od-delek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in posta-li boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse ban-čne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijo-nov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med de-veto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta ban-ka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor na-lagate svoj denar.